

MARJANA LIPOVŠEK, ČASTNA MEŠČANKA LJUBLJANE

Darja Korez Korenčan

Častna meščanka Ljubljane Marjana Lipovšek, foto: Ivan Župič

Marjana Lipovšek se je rodila v Ljubljani, mestu, ki bo vedno ostalo v njenem srcu, ker je v njem preživela svojo mladost, študentska leta na pedagoškem oddelku Akademije za glasbo, pevska leta v Akademskem pevskem zboru Tone Tomšič, hkrati pa je bila deležna veliko neposrednih spodbud od svojega očeta, skladatelja in pianista Marijana Lipovška. Bila je še najstnica, ko je njen oče, takrat direktor Slovenske filharmonije, gostil mladega indijskega dirigenta Zubina Mehto. V tistem času ni niti slutila, da bo več desetletij pozneje tako odlično sodelovala s tem karizmatičnim dirigentom in njegovim orkestrom, ki sodi v sam svetovni vrh, z izraelskimi filharmoniki.

Če bi se zadovoljila le z diplomo pedagoškega oddelka, danes najbrž ne bi bila gostja vseh pomembnih svetovnih odrov. Nekaj jo je gnalo naprej, tudi starši so želeli, da se razgleda po svetu in tako je vpisala študij opernega in koncertnega petja na Visoki šoli za glasbo v Gradcu. To je bilo odločilno za njeno kariero, kajti takoj po diplomi je bila angažirana v Dunajski državni operi, tri leta pozneje pa v Državni operi v Hamburgu. Od leta 1984, torej natanko dve desetletji, je svobodna umetnica, ki sicer živi s svojim soprogom v Salzburgu, a pogosto prihaja tudi v Ljubljano, bodisi zasebno k svoji sestri ali pa kot solistka v naših koncertnih programih.

Marjana Lipovšek se je rodila z neverjetnim zakladom v svojem grlu, ki se je razvil v baržunasti mezzosopran, ustvarjen za vrsto likov iz svetovne operne literature. Tako so začele kar deževati ponudbe številnih opernih hiš, med njimi tudi milanske Scale. Med najbolj znanimi liki, ki jih je umetnica sugestivno poustvarila, so: Amneris, Azucena, Carmen, Dalila, Fricka, Kliteimnestra. Ob tem pa rada študira tudi vloge, ki sodijo v sodobno ustvarjalnost, npr. Emilia v delu Baal F. Cerhe ali pa Rosa v Sacchi K. Pendereckega. Marjana Lipovšek je ime, ki ga opazimo tudi na plakatih vseh večjih mednarodnih festivalov v Salzburgu, Bregenzu, Pragi, Luzernu, Dunaju, Berlinu, Edinburgu in drugod. Njena izjemna tehnična dognanost, muzikalnost in izvrstno vživljanje v operne like so ji odprli vrata v vse najpomembnejše operne hiše, hkrati pa je ostala zvesta koncertnemu petju, ki jo je vedno privlačilo, najsi gre za samospelve, kantate ali oratorije. O tem priča njena bogata diskografija (več kot petdeset zgoščenk), sicer pa na samostojnih koncertih tudi v tujini daje posebno prednost slovenskemu samospelvu, ki ga je zmeraj najraje pela ob klavirski spremljavi svojega očeta. Nepozaben ostaja koncertni večer slovenskih samospelov, ki so nastali izpod peresa njenega očeta (umrl je leta 1995). Ko je pela ljudsko pesem »Kaj bi jaz tebi dal ...« so se očetu, ki je takrat sedel v prvi vrsti kot obiskovalec, orosile oči, kako tudi ne, ko pa je bila hči Marjana vedno njegov največji ponos, obenem pa je bil ganjen ob odlični interpretaciji svojih priredb slovenskih ljudskih pesmi.

Marjana Lipovšek ima glas, ki je posebej primeren za izvajanje Mahlerjevih pesmi, zlasti Pesmi o zemlji in cikla Pesmi za umrle otroke, ki ga je večkrat poustvarila tudi pri nas. Kritiki so ocenili njeno interpretacijo za najboljšo v svetovnem merilu, zato je tudi dobitnica zlate medalje Gustava Mahlerja (Dunaj, 1996). Posebej jo ceni Dunaj, kjer je redna gostja v znamenitem Musikverein, Konzerthausu, v Dunajski državni operi in na Dunajskih slavnostnih tednih. Nobena koncertna sezona na Dunaju ne mine brez vsaj enega koncerta z Marjano Lipovšek, ki sodeluje z najuglednejšimi orkestri in dirigenti, kot so Abbado, Harnoncourt, Sawalisch, Muti, Mehta in drugi.

Umetnica je prejela več prestižnih nagrad, med drugim častna naslova Bavarska komorna pevka (1993) in Komorna pevka (Dunaj, 1996), pa zlato odlikovanje za znanost in kulturo Republike Avstrije (2001), med najvišje slovenske nagrade pa sodijo Prešernova nagrada in srebrni častni znak svobode RS, zdaj pa še naslov častna meščanka glavnega mesta Ljubljane. Je tudi častna članica Slovenske filharmonije, orkestra, s katerim pogosto nastopa doma in tujem, najraje z dirigentom Markom Letonjem.

Marjana Lipovšek s svojim soprogom vodi tudi solopevske seminarje in tako prenaša svoje bogate izkušnje na mladi rod. Želimo ji še veliko uspešnih nastopov na opernih in koncertnih odrih in upamo, da se bo lahko še naprej odzivala tudi vabilom naših kulturnih ustanov, saj jo občinstvo zmeraj toplo sprejema.